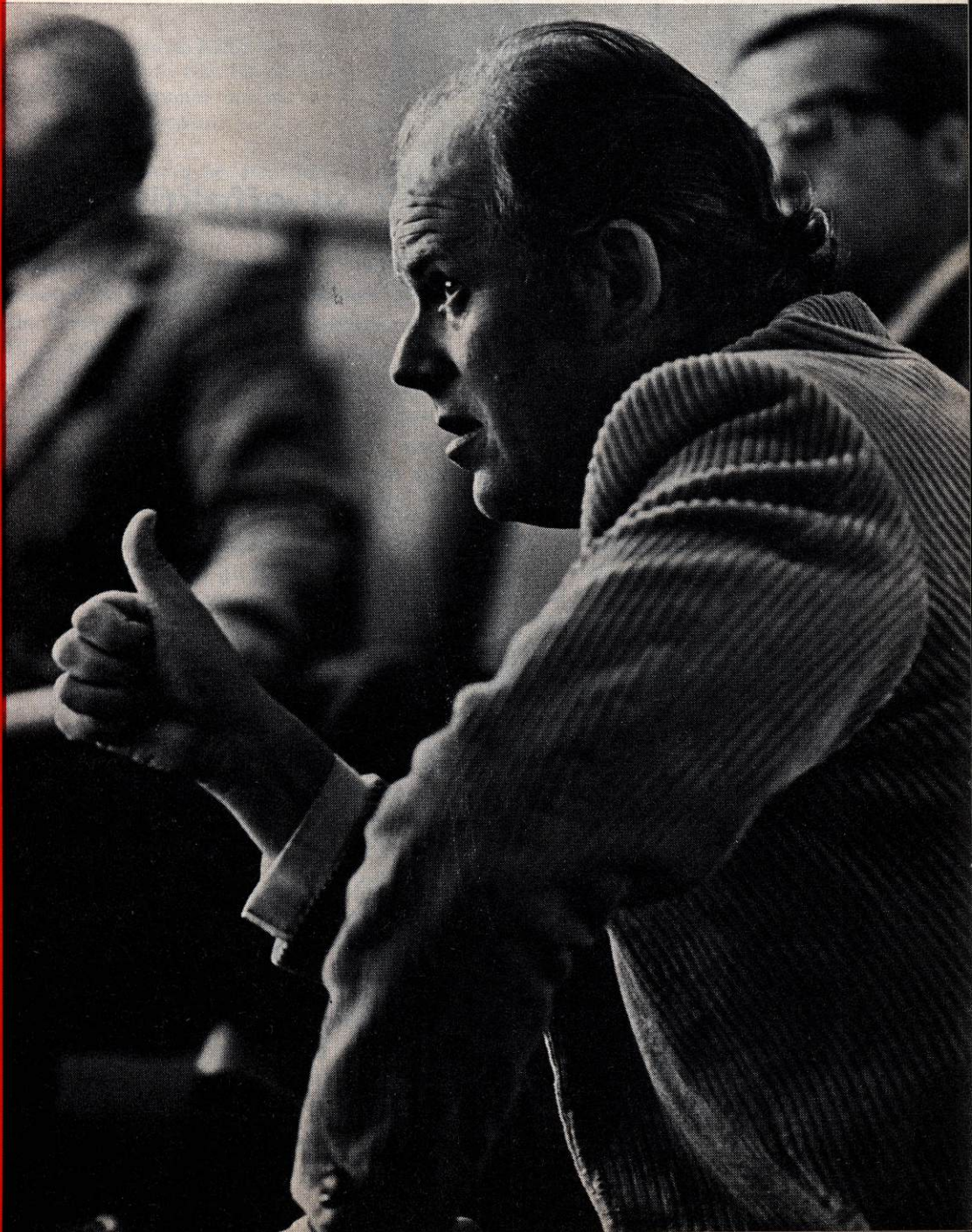

23-04-030

ny verden

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. 9 1972

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen, redaktør
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Leif Hovelsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Finn Harald Wetterfors

DANSK REDAKSJON:
Keld Jørgensen
Hans Wenck

ABONNEMENTSPRIS for et år
(12 numre):
Norge n. kr. 30,-
Danmark d. kr. 32,-
Sverige sv.kr. 20,-
Finland mk. 17,-
Løssalg i Norge: kr.2,50

NORGE:
Sophus Lies gate 5, Oslo 2
Postboks 1243, Vika, Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf. 56 34 14

DANMARK:
Ole Olsens Alle 8
2900 Hellerup
Postgiro 18 51 51 Tlf. HE 6327

SVERIGE:
Sveavägen 34, 6., 11134 Stockholm
Postgiro 70 61 90 - Tlf. 10 34 56

FINLAND:
Postgiro 11 20 95, Helsingfors
Utgiver: MORALSK OPPRUSTNING

© NY VERDEN
Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Trykk: Br. Tengs, Oslo

Papir: 100 g Norprint fra Saugbrugsforeningen

Forsiden:

Otto Wulff, medlem av parlamentet i den tyske forbundsrepublikken (CDU) besvarer ett av spørsmålene som stilles av unge fra forskjellige deler av verden (se side 8—9).

"Er vi effektive?"

Politikere fra hele Europa satte hverandre stevne i Caux i sommer. 'Politikk og etikk' var ett av temaene på dagsordenen. Og man drøftet volds- og minoritetsproblemer og muligheten for å yde hjelp over landegrensene til å forebygge krisesituasjoner. Visse konklusjoner ble nådd om den felles oppgave i en tid da den vestlige verden «står overfor et økende antall nesten uløselige problemer», som en av initiativtagerne uttrykte det. På vegne av deltagerne i parlamentarikerkonferansen sier han videre:

«Overbevisende meldinger fra mange deler av verden viser at politikere som aksepterer absolutte etiske normer som ærlighet, kjærlighet, renhet og uselvishet ikke bare for sitt eget liv men også for sine politiske handlinger, er i stand til å forandre de rådende forhold og skape en ny situasjon.

Slik vi ser det, er det ikke spørsmål om å skaffe til veie helgener uten feil i politikken, men kvinner og menn som utfører sin politiske oppgave objektivt, ærlig og dyktig. Slike mennesker — enten de begår mange feil eller få feil — er rede til å måle sine daglige handlinger mot disse normene. Det innebærer for h og en at man forvandles daglig og er villig til å innrømme egne feil både overfor venner og motstandere. At man stiller til rette og tilgir.

Politikere trenger å forstå kunsten å forvandle mennesker heller enn å manipulere dem. Uten en slik kunnskap kan de utrette meget, men de er ikke effektive.

Politikere må være rede til å være katalysatorer i krisesituasjoner, å forsone dype interessekonflikter og 'ismer'. I denne retning finnes det uttømmelige muligheter som vi politikere må begynne å utnytte.»

Hva med inflasjonen?

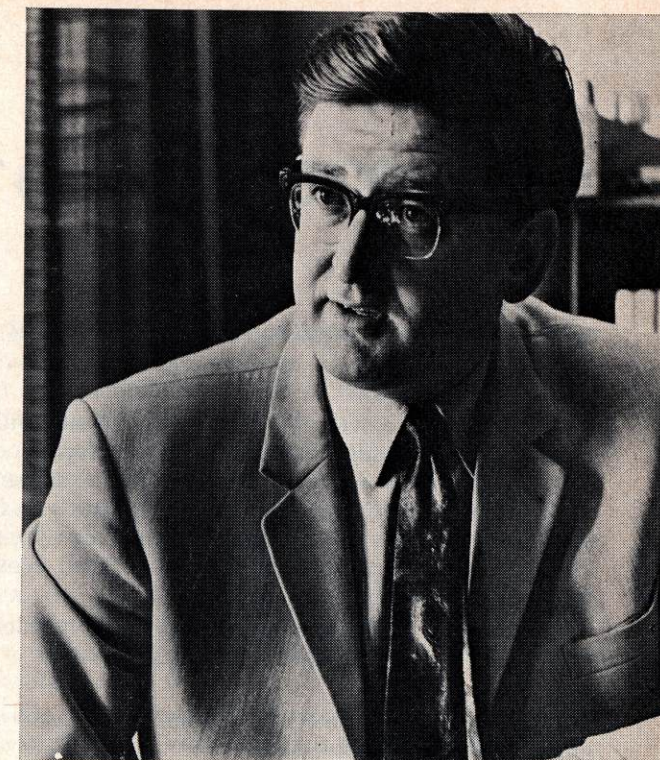
Graham Turner fra London har vært BBCs økonomiske korrespondent i fem år, både for TV og radio. Her svarer han på noen spørsmål om ett av Vestens viktigste problemer, inflasjonen.

— Hvorfor vekker inflasjonen stadig så stor forbauselse, også hos regjeringen? Kan ikke utviklingen beregnes mer nøyaktig?

— Antagelig har folk for stor tro på økonomiske prognoser. De er mindre pålitelige enn værvarslingen — økonomiske fremtidsvarsler er ikke særlig vitenskapelige. Alle vet at den britiske regjeringens beregninger stadig slår feil, og økonomer innen industrien synes de har gjort det bra når de har en feilberegning på bare 33 prosent ett år. Under en inflasjonsperiode er det spesielt vanskelig å varsle riktig, for da blir folks reaksjoner enda mer uberegnelige. Frykt kommer inn i bildet, og andre sterke følelser. Enhver ærlig politiker vet at slike fremtidsvarsler neppe vil stemme særlig godt med virkeligheten.

Kan ikke framtiden beregnes mer nøyaktig?

Graham Turner.

— Kan det gjøres noe effektivt med inflasjonen? Er det sant at en mild inflasjon er fordelaktig?

— Spørsmålet om noe effektivt kan gjøres, er uhyre vesentlig. Vi kan nemlig aldri stoppe inflasjonen hvis vi tror at den er en liten isolert skavank på et ellers riktig bra samfunn, slik mange av oss har ment. Dersom vi skal gjøre noe med inflasjonen må vi faktisk gå løs på hele den grunnleggende motiveringen i vårt samfunn.

Sannheten er at landene våre — i alle fall Storbritannia — styres av penger. Vi ønsker ikke så meget, bare litt mer. Men menneskenes tenkning dreier seg mer og mer om penger. Samfunnets grunnleggende drivkraft er blitt begjær. Det er mange som har trodd at klassekonflikten ville forsvinne med velstanden, men det stemmer ikke. Bitterheten har snarere øket.

Ideologisk

Vi må innse at inflasjon er et ideologisk våpen. Selvishet i alle former, også når det gjelder penger, kan brukes til å undergrave et samfunn. Og det er dette Vesten står overfor nå.

Personlig ville jeg foretrekke en mild inflasjon på 1—2 prosent fremfor en deflasjon. En deflasjon medfører utvilsomt større skadevirkninger for folk, både med hensyn til sysselsetting og levestandard.

Frankrike mister en stor fagforeningsmann

— *Hvordan kan vanlige mennesker bidra til å bekjempe inflasjonen?*

— Jeg kan bare svare for meg selv, som en vanlig borger. For noen uker siden skulle jeg fornye en kontrakt med en engelsk avis. Ettersom prisene var gått opp med 10 prosent mente jeg det var rimelig med en tilsvarende økning for meg. Men jeg er kommet til at det ville være medvirkende til å øke inflasjonen og at jeg kan klare meg uten.

Jeg tror at hvert enkelt menneske må vurdere hva som er mulig i hvert enkelt tilfelle.

— *Men kan slike initiativ fra enkeltpersoner ha noen virkning på helheten?*

— I en viss grad, ja. En byggmester som bestemmer seg for ikke å drive tomtespekulasjoner, en industrimann som ikke setter opp prisene, teller alltid. Eller en gruppe husmødre som boykotter varer med klart inflasjonistiske priser.

Fellesskap

De avgjørende instanser er likevel til syvende og sist arbeidsgiverne og fagforeningene. Regjeringen kan tvinge frem en nedfrysning, men da vil bare inflasjonen akselerere så meget mer etterpå. Partene i industrien må begynne å handle i fellesskap. Og det vil de vel først gjøre når de ser inflasjonens ideologiske betydning og virkninger i samfunnet.

Mange mennesker i ansvarsfulle stillinger er urolige over inflasjonen fordi den skader deres egne interesser. Hvordan påvirkes min industri, min fagforening, min regjering? Men det er nødvendig å se de dypere virkningene.

Penger og begjær er alltid problematiske faktorer i et samfunn fordi de er forbundet med den menneskelige natur. I en inflasjonssituasjon øker problemet. Det gjennom-selviske samfunn kommer til å rase sammen som et korthus. Dette vil lede til det endelige oppgjør mellom det totalitære venstre og reaksjonen fra høyre. Og demokratiet kommer til å klemmes ihjel mellom de to.

En halv million tekstilarbeidere i Frankrike har i høy grad én mann å takke for de avtalene som de arbeider under idag. Den mannen er Maurice Mercier, inntil nylig generalsekretær for Det franske tekstilarbeiderforbundet (Force Ouvrière). Gjennom forhandlinger som han førte i 1953 sikret han tekstilarbeiderne en årlig reallønnsøkning på 5% samt andre arbeidsvilkår som da lå langt forut for sin tid. Disse vilkårene har holdt seg, til tross for at tekstilindustrien senere er gått sterkt tilbake i Frankrike.

Liten, tettbygget og rødmusset — Maurice Mercier var en av de fem lederne av den franske motstandskampen i siste verdenskrig, med spesielt ansvar for fagforeningene. Da var han aktiv kommunist, men senere forlot han partiet i skuffelse over utviklingen i Russland.

I flere år etter krigen ble Frankrike rystet av streiker. Det var på den tiden at Mercier ble generalsekretær for de franske tekstilarbeiderne. Han fattet interesse for Moralsk Opprustning på grunn av den forandring han observerte i holdningen hos visse fremstående industrifolk, blant dem Robert Carmichael, presidenten for den franske juteindu-

Maurice Mercier.

strien, som han satt overfor ved forhandlingsbordet. I september 1951 tok begge del i en industrikonferanse ved MRA-sentret i Caux, Sveits, og fant sammen fram til en ny filosofi for industrien. De talte fra samme platform. «Ikke ett hatsk utrop, ikke en arbeidstime tapt, ikke en dråpe blod spilt — det er den revolusjonen MRA kaller til,» sa Mercier. «I Moralsk Opprustning finner vi en total industriell omveltning,» sa Carmichael. «Den innebærer en fundamental forandring av motiveringen. For arbeidsgiverne er det ikke lenger spørsmål om fortjeneste, for arbeiderne ikke bare lønningene. Det innebærer noe meget større for oss begge: å arbeide sammen for å møte menneskenes behov og omforme samfunnet. Hvis vi gjør det, blir det nok til alle.»

Den nye ånden mellom dem fikk øyeblikkelig og dramatisk virkning på tekstilindustrien. Som følge av forhandlinger som ble gjennomført på rekordtid, gikk arbeidernes lønninger opp med 15 prosent. Ved overenskomsten i 1953 kom man frem til ordningen med den årlige reallønnsøkningen, som nevnt ovenfor. Produksjonsomkostningene gikk ned med 15 prosent de følgende fire år.

Avtalen berørte etterhånden 7000 fabrikker og 648.000 arbeidere. Men den gikk langt videre enn til lønningene. I overenskomsten aksepterte begge parter ansvaret for industrigrenens fremtid, arbeidernes velferd og industriens bidrag til den nasjonale økonomi. Pinay, den senere franske finansminister og statsminister, skrev i *Le Figaro*: «Denne avtalen er ett av de første solide fremstøt henimot den holdningsforandring som er grunnleggende nødvendig for at nasjonens økonomi skal overleve.»

I desember 1958 var Mercier en av undertegnerne av en landsomfattende avtale mellom den franske arbeidsgiverforening og de frie fagforeninger. Han beskrev den som «den beste plan i verden idag for bekjempelse av arbeidsløshet».

Morgendagens samfunn

I april i år, da Mercier var klar over at han ikke hadde lenge igjen å leve, samlet han omkring seg i Paris fagforeningskolleger fra seks europeiske land og ga dem del i sine tanker om fremtiden.

Det store spørsmål som marxismen hadde latt

uløst for ham, sa han, var hvordan menneskene skal leve i et overflodssamfunn. «I Caux fant jeg svaret til det spørsmålet . . . En av nøklene til framtidens samfunn ble lagt i min hånd.»

«Ifølge de beste computer-studier vil lønnstagere i år 2000 arbeide 7 1/2 timer om dagen fire dager i uken. De store kampene som fagforeningene kjemper for å forkorte arbeidstiden, øke lønningene og senke pensjonsalderen er følgelig i ferd med å vinne. Og om ikke altfor lenge har vi antagelig et samfunn hvor menn, kvinner og barn endelig er løst fra den århundregamle tvang som omstendighetene skapte.

Men la oss se på realiteten: et sammenbrudd av de verdier som våre samfunn ble bygget på. Og dette sammenbruddet kommer akkurat samtidig med at en fremtid i overflod og frihet åpner seg foran oss.

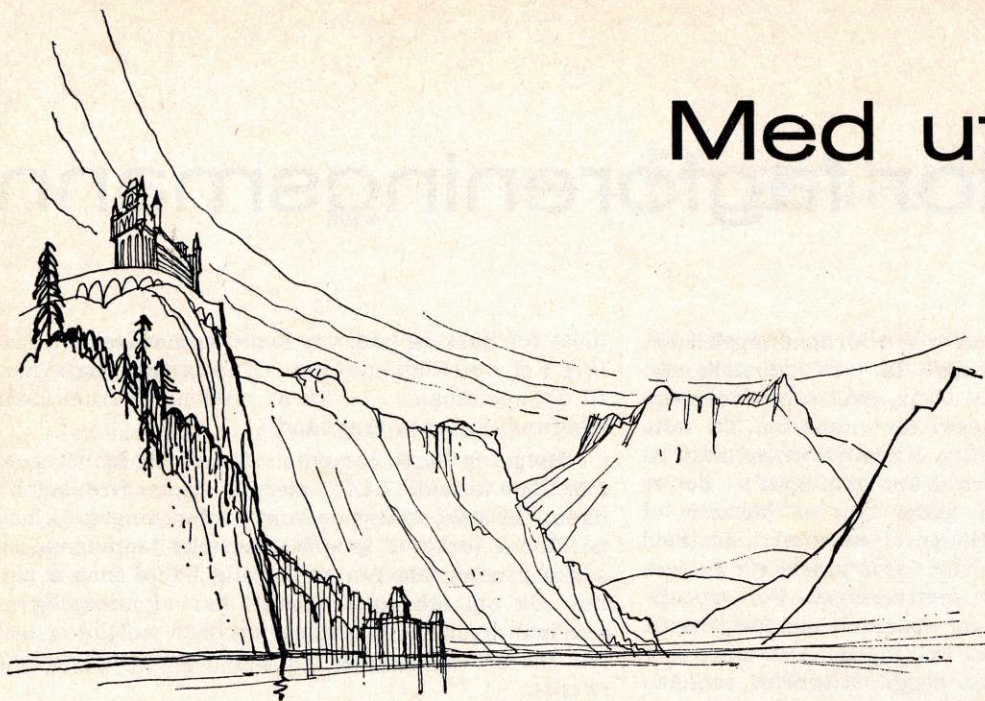
Da jeg første gang så hvordan folk i MRA levet, tenkte jeg: Istedet for at vi må forme det nye mennesket, har vi det allerede her, utstyrt med den gåtefulle kraft en finner hos kvinner og menn som går i riktig retning.

Aldri før har revolusjonære mennesker hatt så solid grunn under føttene, eller så gode sjanser til å vinne. Vi må gå løs på oppgaven, i fabrikkene, skole- og universitetene. Og resultatet vil være den nye mennesketypen som kan leve i en tidsalder med ikke mer enn 147 arbeidsdager i året.»

Tekstilindustriens ledere som Mercier forhandlet med i 20 år, fant ham ikke alltid lett å ha med å gjøre. Han førte dem mange ganger lenger og hurtigere avsted enn de først hadde tenkt seg.

Men han anså ikke revolusjonen som én klasses eiendom alene. Han betraktet heller ikke arbeidsgiverne som fiender som skulle ødelegges eller monstre som det gjaldt å fravriste innrømmelser.

De siste månedene av sitt liv syntes han å være mest opptatt av å få gitt uttrykk for sin dype overbevisning om MRAs arbeid. Hans tanker gikk stadig til det som foregikk i Quebec, India, Brasil. «Der er ikke selv klar over hvilket potensiell dere har i Moralsk Opprustning, og hvor åpen veien ligger foran dere,» kunne han si. «Menneskets dyktighet åpnet veien for sosiale reformer i forrige århundre. I dette århundre skal Moralsk Opprustning lede oss til de store moralske og ideologiske reformene, og til enhet.»

Med utsyn fra Caux

Caux er et sted hvor mennesker og nasjoner møtes og finner nytt perspektiv. Vi gjengir noen glimt om mennesker som kom dit i sommer.

ØST-EUROPA

«Menneskene her har mer indre 'helhet' enn noen andre jeg har truffet,» sa Meta, en ung kvinne fra Jugoslavia som tok del i konferansen. Hvordan fortonet Vestens mennesker seg for hennes østeuropeiske øyne, og hvordan opplevet hun Caux?

— Dette er et sted hvor alle yder etter evne og forbruker etter behov, og hvor alt slags arbeid blir respektert. Som bekjent er dette det kommunistiske ideal, men det samfunn som Caux og MRA-sentrene i London representerer, med sin spontane organisasjon, oversteg mine mest idealistiske forestillinger. Ikke så meget på grunn av måten tingene blir organisert, som på grunn av den respekt man viser sine medmennesker og omsorgen for den enkelte. Jeg har fått tillit til disse menneskene, som individer og som deler av helheten, selv om jeg til å begynne med ikke forsto ideologien. Den virket super-idealistisk.

Alle arbeider meget hardt, for hardt synes jeg ofte. Det er nok grunnen til at jeg har spurt bare en gang hvordan et senter som dette kan ha en så høy standard. Det er klart at hvis vi arbeidet like hardt og tok så godt vare på hver minste potet, kunne vi også ha det slik.

Hvordan det føles å møte Vestens holdning til oss i Øst? Generelt sett synes jeg at deres forståelse av kommunismen er temmelig grunn. En møter av og til den innstillingen at alt som kommer fra vår side er av det onde, noe å frykte. Det virker som et slag i ansiktet.

Jeg har tenkt mye på hvordan forskjellen mellom dere og oss i den såkalte kommunist-verdenen kan overvinnes. Ta for eksempel begrepet Gud. For de fleste av oss betyr det helst noe overfladisk, med politisk innhold og forbundet med kirkens gjerninger i historien — kirken som del av feudale og kapitalistiske makter. Men ordet samvittighet er noe vi forstår.

Jeg tror at uselvisk og ekte omsorg, villighet til å forstå, et åpent hjerte, og mot, vil være de beste midler Vesten har til å vise oss hva vi mangler i vår ideologi.

Overfor kravet om absolutt sannhet og ærlighet kommer både dere og vi til å måtte forandre våre forestillinger: det betyr at målet ikke heller midlet lenger.

Jeg arbeidet en tid i en butikk i London. Da leste jeg en bok som betydde meget for meg: «En dag i Ivan Denisovitch's liv». Det var en likhet mellom Ivans liv i fangeleiren og atmosfæren i den butikken! Men boken viste meg at friheten kan finnes under alle forhold, fordi tankene våre er frie. Og fordi du glemmer deg selv når du tenker og tar omsorg for andre.

E. R. H.

SØR-AFRIKA

«Dette har jeg sett fram til lenge,» sa den afrikanske lederen Eginah Mzazi den 1. august. Meldingen var kommet om at bantustaten Ciskei, som er en del av den sør-afrikanske republikk, var blitt tildelt selvstyre innenfor rammen av Vorster-regjeringens program for separat utvikling. Fullt klar over selvstyrets begrensede ramme og at det ligger langt fra deres drøm om uavhengighet, ser likevel frk. Mzazi i likhet med andre afrikanske leder på dette som en mulighet til videre politisk utvikling for afrikanerne. Selv var hun blitt rådgiver for den nye lovgivende forsamlingen.

Hva er det som bringer en militant afrikaner så langt bort fra hjemlandet på et så avgjørende tidspunkt?

«Min far hadde mange hvite venner,» forteller Eginah Mzazi. «Vi var femten barn, som alle ble sendt til misjonsskole. Men da vi vokste opp ble vi klar over at vi ikke var herrer i vårt eget hus og at vi ble urettferdig behandlet. Da det ble innført portforbud for afrikanerne i slutten av 40-årene tok jeg del i motdemonstrasjonene. Mange av mine kolleger havnet i fengsel.

Det var slik jeg begynte å arbeide sammen med dr. William Nkomo, som var en bevegelsens ledere. Senere satt jeg sammen med ham i styret for The African National Congress Youth League.» Da Nkomo ble aktivt involvert i Moralsk Opprustning, ble frk. Mzazi en av hans sterkeste motstandere. «Jeg forsto ikke hvor det var han ville.»

Hun konsentrerte deretter sin virksomhet of Afrikanske kvinners nasjonalråd, hvor alle raser var representert. «For oss afrikanere var det den eneste måten å komme i kontakt med de hvite,» forklarer frk. Mzazi, som var rådets president frem til 1971. «Vi hadde en god team-ånd. De hvite avdelingene har ofte vært generøse når det gjelder bygging av nye skoler og barnehjem.» Men Eginah Mzazi likte ikke sine hvite kolleger. Hun begrenset dialogen med dem til et minimum. «Og hvis jeg merket at en afrikansk kvinne ikke var fast nok overfor de hvite, gikk jeg inn for å få henne fjernet.»

Det var gjennom Nasjonalrådet frk. Mzazi møtte en hvit sørafrikaner som forsto henne. «Jeg ble slått av hennes ydmykhet. Jeg pleide å sjokkere de hvite med min likefremme måte å snakke på. Men hun ble tydeligvis ikke sjokkert.» Gjennom denne kvinne og hennes mann kom Eginah Mzazi til en

MRA-konferanse i Swaziland i 1969, der hun traff en annen hvit sør-afrikaner, fru Bremer Hofmeyr. «Jeg hørte henne fortelle hvordan hennes far var blitt begravet levende av Mau-Mau i Kenya. Den historien gjorde vondt. Fru Hofmeyr hadde tilgitt sin fars mordere og arbeidet nå sammen med svarte afrikanere for å skape et rettferdig samfunn i Afrika, i full visshet om sin egen rases feilgrep. Min egen bitterhet begynte å smelte.

Men det var ett spørsmål som red meg som en mare: Hvis jeg arbeider sammen med mine tidligere fiender i tilgivelsens ånd, betyr det slutten på den revolusjonære kampen jeg har gitt så mye for? Det var det jeg kom til Caux for å finne ut av.

Her har jeg forstått at hat ikke fører noen steds hen. Absolutte moralnormer vil ikke svekke min overbevisning, men tvert imot hjelpe meg til å bære mitt ansvar. Det er nettopp på det punktet så mange ledere går feil.»

Catherine Guisan.

IRLAND OG WALES

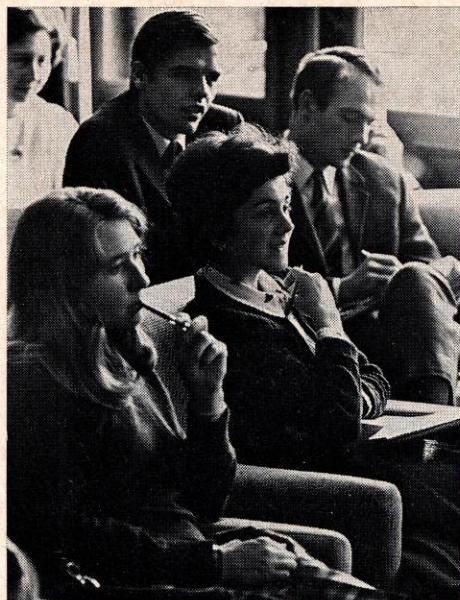
En direkte etterkommer av Oliver Cromwell gjorde i Caux oppmerksom på at hans forfader innså at han handlet feil overfor irerne. «Cromwell gjorde bestialske ting,» sa englenderen Christopher Prescott. «Kvinner og barn ble massakrert. 'La oss glemme det der, det tilhører fortiden,' sier vi briter. Men det er ikke fortid for irerne.»

Prescott fortalte om et brev Cromwell hadde skrevet, der han innrømmet at to massakrer hadde vært et feilgrep og skyldtes at han mistet besinnelsen. «Hvorfor har Storbritannia aldri innrømmet dette? Ville det vært uro i Irland idag dersom Storbritannia innrømmet sine feilgrep og ba om unnskyldning for dem?»

Det kom også en delegasjon fra Wales til konferansen. «Jeg har alltid trodd at engelskmennene ønsket å utrydde vår walisiske kultur,» sa en folksanger fra Rhondda Valley. Men her hadde hun til sin overraskelse møtt englendere som ønsket å bevare språk og tradisjoner i Wales. «Vi vet at vi aldri kan bli uavhengige, men vi vil ha rett til å leve som likeverdige partnere med engelskmennene.»

En engelsk forfatter som er født i Cardiff grep ordet. «Problemen i Irland skyldes måten vi har behandlet irerne på gjennom århundrer. Men vi har gjort det samme med Wales,» sa forfatteren.

Forts. side 14

Over: Ungdom fra Frankrike, Sveits og Holland stiller spørsmål.

Under: «Det var konflikten med min samvittighet som gjorde at jeg forlot partiet.» Albert Dassié, Frankrike, og Karl Mitterdorfer, Sør-Tyrol, svarer.

Unge spør, politikere svarer

Et høydepunkt i sommerens internasjonale konferanse i Caux var den spesielle samlingen for parlamentarikere. Deres interesse var ikke begrenset til politikken, det så man for eksempel av det faktum at mange av dem bragte med seg sin familie til Caux. De var også kommet for å møte mennesker fra andre kontinenter, andre yrkesgrupper.

Noen av politikerne sa seg villig til å besvare spørsmål fra en gruppe av de yngre deltagerne i konferansen. Vi gjengir endel av samtalen. Blant dem som svarte på spørsmål var: Dr. Karl Mitterdorfer, Italia (Südtiroler Volkspartei), professor Anton Skulberg, Norge (Senterpartiet), Johannes Østtveit, Norge (Kristelig Folkeparti), Albert Dassié, Frankrike (partiløs), dr. Walter Gut, Sveits (undervisningsdirektør i kantonet Luzern, CVP), dr. Otto Wulff, Vest-Tyskland (CDU) og Adolf Scheu, Vest-Tyskland (SPD).

Fra venstre: Albert Dassié, Frankrike; Karl Mitterdorfer, Italia; Adolf Scheu, Vest-Tyskland; Johannes Østtveit, Norge; Walter Gut, Luzern, Sveits; Anton Skulberg, Norge og Otto Wulff, Vest-Tyskland.

— Hva gjør dere når samvittigheten ikke stemmer overens med partilinjen?

Adolf Scheu

I forbundsrepublikken har vi en forfatningsmessig beskyttelse av samvittigheten. En av de viktigste paragrafene lyder slik: «Representanten er bare ansvarlig overfor sin samvittighet.» Min erfaring er at meningsforskjell på saklig grunnlag for det meste ikke er av samvittighetsmessig art. Vanskeligheten oppstår i saker som berører samvittigheten og samtidig kaller på partisamhold. På den ene siden har man da solidariteten — kjærligheten til partiet, ville noen kanskje kalle det — og på den annen side samvittigheten. For meg vil da samvittigheten være den avgjørende instans.

Anton Skulberg

Jeg synes det må være vesentlig å få øye på problemene før de blir akutte og forberede partiet på situasjonen. «Forebyggende politisk medisin» er viktig i denne sammenheng.

Albert Dassié

Spørsmålet interesserer meg fordi jeg har følt det på kroppen. Det var en konflikt mellom min samvittighet og partilinjen som forårsaket at jeg forlot mitt parti.

Otto Wulff

Når det foreligger et ekte samvittighetsspørsmål velger jeg selvsagt å følge samvittigheten. Men når jeg har en annen mening enn flertallet i partiet og samvittigheten ikke berøres, følger jeg lojalitets-hensynet og — som demokrat — partiflertallet.

— Industri-situasjonen i England og krisen i Nord-Irland gir inntrykk av at parlamentet står helt avmektig. Det virker som makten ligger hos en håndfull militante menn og kvinner. Hva mener dere om det?

Karl Mitterdorfer

Etter forholdene i Italia å dømme, er det parlamentariske system inne i en krise. Av og til får jeg også følelsen av at det parlamentariske liv står fjernt fra det virkelige liv, på tross av alle forpliktelser overfor velgerne. En av grunnene — kanskje hovedgrunnen — ligger vel i at politikerne i særlig grad står i fare for å følge sin ærgjerrighet og betrakte tingene ut fra sin personlige synsvinkel. Dette er muligens forklaringen på at det er 58 statssekretærstillinger under den nåværende italienske regjering. Alle ønsker en plass i solen. Derfor virker ikke systemet lenger slik det bør. Men det skulle være mulig å overvinne faren. Man må treffe et personlig, ærlig og ansvarlig standpunkt og være rede

til å sette egne ønsker til side for å tjene saken. Men det er ikke lett, for en politiker ønsker offentlighetens gunst, og trenger den også av valgmessige grunner.

Adolf Scheu

Vi politikere som er til stede her er blitt enige om noen grunnsetninger. En av dem er at representantene i vår tids parlamenter ofte først og fremst tjener sin ærgjerrighet og sin karriere, og det er galt. Å sette egen karriere i annen rekke vil innebære en forandring i mennesket, og dermed er vi inne på hovedtemaet for denne konferansen: «Hvordan skapes et uselvvisk samfunn?»

— *Hvordan kan den vanlige velger hjelpe dere med arbeidet?*

Johannes Østtveit

Jeg tror at den beste måten å forebygge kriser er at den tause majoritet tar ansvar for ganske alminnelige problemer og tar full bruk av det parlamentariske system. I en tid da ideologiske pressgrupper øver stadig større innflytelse, er det viktig at hver enkelt kvinne og mann ytrer sin mening, slik at vi får et bredt nok grunnlag for demokratiske avgjørelser. Men da avhenger meget av at partiene er slik organisert at hvert samfunnsmedlem ser en mulighet til å ha en aktiv andel i avgjørelsene.

— *Er det mulig å kombinere et godt familieliv med en politisk karriere?*

Otto Wulff

Jeg tror at den som driver politikk ut av ærgjerrighetshensyn neppe kan fylle sitt ansvar overfor familien. Men er man beskjedent nok til å komme med sin sakkunnskap bare der hvor det er behov for den, kan et politisk yrke kombineres meget godt med et sunt familieliv.

Ikke desto mindre kan man komme i konflikt i ett bestemt tilfelle: når ansvaret overfor samfunnet er større enn det overfor familien. Det finnes et historisk eksempel på dette, nemlig attentatet mot Hitler i juli 1944. Disse menneskene visste at også

deres familie ville bli tilintetgjort dersom planen slo feil. Og likevel satte de plikten mot fedrelandet først. Jeg tror de handlet rett.

— *Hva har vært de største dilemma for dere i politikken?*

Karl Mitterdorfer

Det er stadig spørsmålet om familien. Når jeg tenker på mine tre barn — den eldste er ti år nå, nettopp den alderen da de trenger mest til rettledning, da er det alltid like vanskelig å reise tilbake til Roma.

En annen vanskelighet er å avgjøre hvilket arbeid som virkelig er viktig og hva man må skyve til side.

— *Det ble sagt her at en politiker der drevet enten av plikter eller av krav. Er det likevel mulig å beholde sin indre frihet?*

Walter Gut

Etter ett års politisk erfaring må jeg si at spørsmålet er meget berettiget. De krav som stilles til politikere i forbindelse med de forskjellige sakene er så mangfoldige, kompliserte og uoversiktelige at man meget raskt kommer inn i dilemmaet om hvordan man skiller mellom det vesentlige og det uvesentlige.

Hvordan får man for det første overhode tid til å studere spørsmålene grundig nok? Og for det annet: Hvordan bevarer man den åndelige likevekten, denne syntesen mellom ettertanke og handling? Jeg anser det problemet for meget aktuelt, og jeg vil gjøre alt jeg kan i kommende år for å ta mer tid til å finne denne balansen.

Adolf Scheu

Jeg kan føye noe til her. I et nummer av *Der Spiegel* sto det en artikkel om de tyske parlamentarikere. To vitenskapsmenn tok for seg femti av dem og fant ut at de gjennomsnittlig brukte 20 timer i uken til representasjon. Tilsammen hadde de 80 arbeidstimer i uken. Til refleksjon og ettertanke var det igjen ca. to timer. Og det kommer det ikke mye ut av!

Jeg hadde sannsynligvis lidd fullstendig skipbrudd for halvannet år siden hvis jeg ikke hadde tatt opp igjen vanen med en stund i stillhet hver dag. Siden det har jeg igjen funnet mer tid til familien, jeg har gjort det bedre i min fraksjonsgruppe og helsen er meget bedre.

— *De avgjørelser som innvirker på verdens fremtid treffes etter sigende i stadig større grad i Asia og Afrika. Hvordan kommer Den tredje verden inn i deres daglige forhandlinger og avgjørelser og hvilken rolle ser dere for Europa i disse landene?*

Karl Mitterdorfer

Jeg glemmer aldri hvilket inntrykk det gjorde på meg da Rajmohan Gandhi spurte meg her i Caux ifjor hvor langt vi var kommet med Sør-Tyrol-problemet. Han mente at en løsning der kunne brukes som forbilde i lignende konfliktsituasjoner i India. Det hadde aldri gått opp for meg før hvor brennende disse problemene er og i hvilken grad utviklingslandene følger med i hva som skjer med lignende situasjoner her i Europa. Vi europeere må bli meget mer bevisst om at alt som skjer hos oss har en virkning i verden forøvrig, og om hvilket inntrykk det gjør når vi ikke er i stand til å løse våre problemer på en anstendig måte. Ta for eksempel dette med nasjonalismen, som vi sør-tyrolere jo også var med å drive ut i det ekstreme, til en krig. Disse idéene har vi eksportert. Vår oppgave nå bør være å gi de unge statene som slåss med de samme problemer et eksempel på hvordan man kan overvinne nasjonalismen og komme fram til et fornuftig samarbeid over landegrensene.

Adolf Scheu

Inntil ifjor sommer, da visse asiatiske problemer ble gjort mer håndgripelige for meg her i Caux, innskrenket jeg meg til å ta del i forhandlingene om U-hjelp og ha regelmessige samtaler med vedkommende minister. Men egentlig syntes jeg slike saker var noe som angikk en bestemt komité. Det er først det siste året jeg selv har begynt å ta disse spørsmål alvorlig. Det beklagelige er at Den tredje verden blir behandlet som et spesielt sakskompleks på samme måte som f.eks. finans- eller industripolitikk.

Jeg tror de europeiske regjeringer og parlamenter må innse at den måten U-landsproblemer løses på ikke bare berører den tredje verden, men det vil også avgjøre Europas fremtid.

Når man ser på situasjonen i verden kunne man fortvile og få lyst til å trekke seg ut av politikken. Men vi politikere må stille oss selv det avgjørende spørsmål om vi tror at et positivt mindretall som ledes av høyere normer kan ha større kraft og innflytelse enn de negative kreftene.

Legemiddel fra NYCO

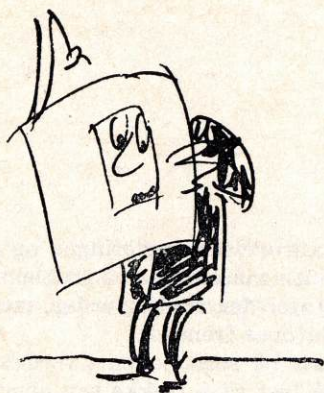
Hodepine?

Novid gir hurtig lindring ved hodepine. Tablettene tas oppløst i vann, og er skånsomme selv for ømfintlige maver. Novid er effektiv ved reumatisme, menstruasjonssmerter og forkjølelsesubehag. Novid fåes uten resept på apotek og medisinsalg. Rør og foliepakning á 20 tabletter. Glass á 40 og 100 tabletter.

NYEGAARD & CO. AS · OSLO

klippet

Atomspaltingen produserer en stor mengde energi. Stridigheter innen ekteskapet produserer også en stor mengde energi Men det finnes noe som til og med produserer mer energi enn atomspaltingen — og det er fusjon. Når to atomer blir en, er det en prosess som produserer mest energi. Og det kan være en av de største hemmelighetene, at ekteskapet — hvis det fungerer — er den cellen som kommer til å produserer den største mengden energi til å omforme samfunnet.

Pierre Spoerri i Caux sommeren 1972.

Det som vanskeliggjør ivaretagelsen av en gagnlig sensur hos oss, er fremfor alt det forhold at vi ikke har en samlende idé bak vårt samfunn lenger. Samfunnet er ikke lenger et trosfellesskap, som i tidligere tider. Det er jo dette som marxismen drømmer om å gjenopprette på sin vis

Ethvert samfunn må ha normer, til å verne seg mot kaosmaktene, og som kunstneren må rette seg etter på samme vis som andre. Kunstnerne selv har i det siste vært opptatt av snakk om å «avmytologisere kunstner-rollen». Et nærliggende steg mot en slik avmytologisering måtte være å ta konsekvensen av den oppfatning at kunstneren ikke er noen isolert genius med vinløv i håret, høyt hevet over de mellommenneskelige normene. Særlig gjelder dette for filmen, hvor man ingenlunde produserer for lønnkammeret, men lager noe som i høy grad øver innflytelse på folks bevissthet, og som dertil kan regnes for industri like ofte som det er kunst.

Ulf Andenæs: En forsvarstale for sensuren, Morgenbladet 23. august 1972.

«Herman Kahns Hudson Institute (for fremtidsforskning, i USA) er en tenke-tank. En skulle tro at de kunne greie å være i det minste fem år forut for sin tid. Men i deres bok 'År 2000', som ble skrevet i 1967, nevner de ikke et ord om forurensing, eller Roma-klubben (en gruppe vitenskapsmenn og industriledere som advarer at vi kommer til å gjøre slutt på jordens ressurser om den økonomiske vekst og befolkningstilveksten fortsetter i samme tempo). Kahns bok er allerede foreldet historie. På en måte demonstrerer den den slags fremtidsteoriens bankerot. De er altfor skjematisk.

Enten er de strålende optimistiske eller dødelig pessimistiske. De har intet tragisk element av utholdenhet og styrke. Det elementet er en frukt av et mer kontinuerlig historiesyn som har en klarere forståelse av de realiteter som menneskelig styrke og vekst representerer.

Dersom det bærer mot begrenset økonomisk vekst, betyr ikke det mindre bevegelse oppover i samfunnet? Og skal vi tilbake til middelalderen, da den lille mann slo seg til ro med sin plass i samfunnet, må vi huske at det ene som holdt ham i ro var kristendommens kosmiske visjon. Det eneste som kan gjøre deg liten er å se evigheten i et sandkorn.

Derfor tror jeg at vår tids mystiske bevegelser er de mest politisk relevante. De får Herman Kahn og Roma-klubben til å se utrolig naive ut.

William Irwin Thompson, forfatter og professor ved York Universitetet i Toronto, Canada. I et intervju i Time Magazine.

Statsministeren spaserer ned byens hovedgate sammen med sin finansminister. Han beklager seg over publikums kritikk av de høye prisene. De stanser foran et vindu og statsministeren sier: «Se på prisene, de er ikke så høye. Der er en jakke til 57,-. Se på den skjorten, bare 29,-, og der er en til 42,-. Hva er det folk klager over?» «Dette er ikke et butikkvindu,» sier finansministeren. «Det er et renseri.»

Fra et humoristisk innslag om inflasjonen i The Times, London.

Det er en misforståelse å tro at svenskene er spesielt avanserte eller emansiperte. Engelskmennene er ikke mindre seksuelt frigjorte. Men det som kjennetegner Sverige er at moralen er blitt regjeringens anliggende, mens den andre steder er noe uavhengig som vokser frem av forandringene i samfunnet.

Roland Huntford i «The new totalitarians».

Kort nytt

AV BETYDNING FOR SKOLEN

Den revolusjonære håndboken «The Black and White Book» får god mottagelse i Australia. «Det er lenge siden skolen har fått en bok som i så sterk grad øver innflytelse for det gode,» sa undervisningsministeren i Vest-Australia. Etter å ha lest boken hadde han skrevet sine kommentarer på et stykke papir. «Jeg forsto hvor nær jeg personlig var kommet sannhetens time,» sa han.

LAGOS, NIGERIA

Den svart-hvite boken er begynt å sirkulere i Nigeria. En eldre embetsmann som kjøpte 100 bøker og sendte dem til ansvarlige personer i regjering og skolevesen, fikk øyeblikkelig tilbake fra en skole en bestilling på 100 eksemplarer.

CROSS-ROAD

En ny versjon av multi-mediaproduksjonen «Cross-road» åpner på Westminster teater i London den 28. september og fortsetter til 25. november. Den kanadiske regissør og koreograf Gordon Marsh, som er bosatt i Sverige, har satt stykket i scene.

PAPUA - NY GUINEA

Paul Lapun, industriminister i denne nye staten i det sørlige Stillehav, sa i en tale nylig: «Vårt folk trenger gode og ærlige mennesker som ledere. Ikke bare i regjeringen, men også som misjonærer, leger,

lærere — ja i alle yrker. Tror dere jeg ønsker en storskryter som sjef eller som statsråd eller konge? Nei! Jeg vil ha et godt menneske som sjef. Det er viktig å snakke om disse ting. En god regjering skaper ikke nødvendigvis gode mennesker. Det er gode mennesker som skaper en god regjering.»

OPPFORDRING TIL AMIN

Asiater, afrikanere og briter som var samlet i Caux sendte et telegram til Ugandas statsjef, president Amin. I telegrammet sier de at Uganda, India og Storbritannia må gjøre noe sammen «i Samvelde-ånden» for å løse problemet med asiater i Uganda.

En av undertegnerne, Donatus de Silva fra Sri Lanka (Ceylon), sa under et møte i Caux i denne forbindelse: «Vi asiater begynner å forstå at imperialismen og kolonialisme ikke er å finne bare i en klasse eller rase. Vi asiater har reist til Arika og tatt med oss vår selvishet. La oss nå istedet sammen ta fatt på sosial urett og rette på den.»

COLOMBIA

Havnearbeidere og fagforeningsledere i dette landet, som er verdens nest største kaffeprodusent, har tatt imot en mobil MRA-styrke. Filmen «Det hendte i Rio» som forteller om en konstruktiv revolusjon i Rios havn, ble vist for havnearbeidere og stalarbeidere i flere byer. Presidenten i Colombias LO viste filmen for landets havneadministrasjon. MRA-styrken besøkte flere av byene og distriktene i landets indre.

Med utsyn fra . . .

Forts. fra side 7

KOREA

Dr. W. H. Chyung, 24-årig medlem av nasjonalfor-
samlingen i republikken Korea, talte til konferansen
den 2. september og anmodet om at 'Moralsk Opp-
rustning må øke sin innsats i Korea'. «Jeg har opple-
vet den tragiske delingen av mitt fedreland,» sa dr.
Chyung, som var utenriksminister i Sør-Korea i
1961/62. «Og jeg har brukt hele min energi de se-
nere år i arbeidet for å forene landet igjen og mot-
virke all maktpolitikk — både internasjonalt og på
den hjemlige scenen.»

Dr. Chyung ba om forsamlingens forståelse for
behovet av å integrere prinsippene om absolutt ær-
lighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet i befolkning-
en og dermed bygge et lysere og lykkeligere sam-
funn. «Den kroniske fattigdommen, de ustabile so-
siale forhold og de innbyrdes motsetningene blir an-
gripen gjennom politiske, økonomiske, sosiale og

andre systematiske tiltak fra regjeringens side. En-
da viktigere er det å bygge opp muligheten til å gi
åndelig og moralsk trening.»

FINNLAND

Antero Salmenkivi, medlem av den finske Riksdag-
en, kom som mange andre til Caux med sin familie
i sommer. Han sammenfattet sine inntrykk slik:

«Ni forskjellige partier er representert i den finske
riksdagen og selv innen disse er det splittelse. Det er
altså et tvingende behov for enhet. I Caux virkelig-
gjøres tesen om at mennesket kan bli annerledes.
Dette gjorde det klart for meg hvor lite jeg har
gjort for mine kolleger i denne henseende.

Ekte enhet oppstår når man begynner med å for-
andre seg selv. Det er der jeg vil ta fatt, for å bi-
dra til å kurere splittelsen.»

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

Diriger Deres
import via

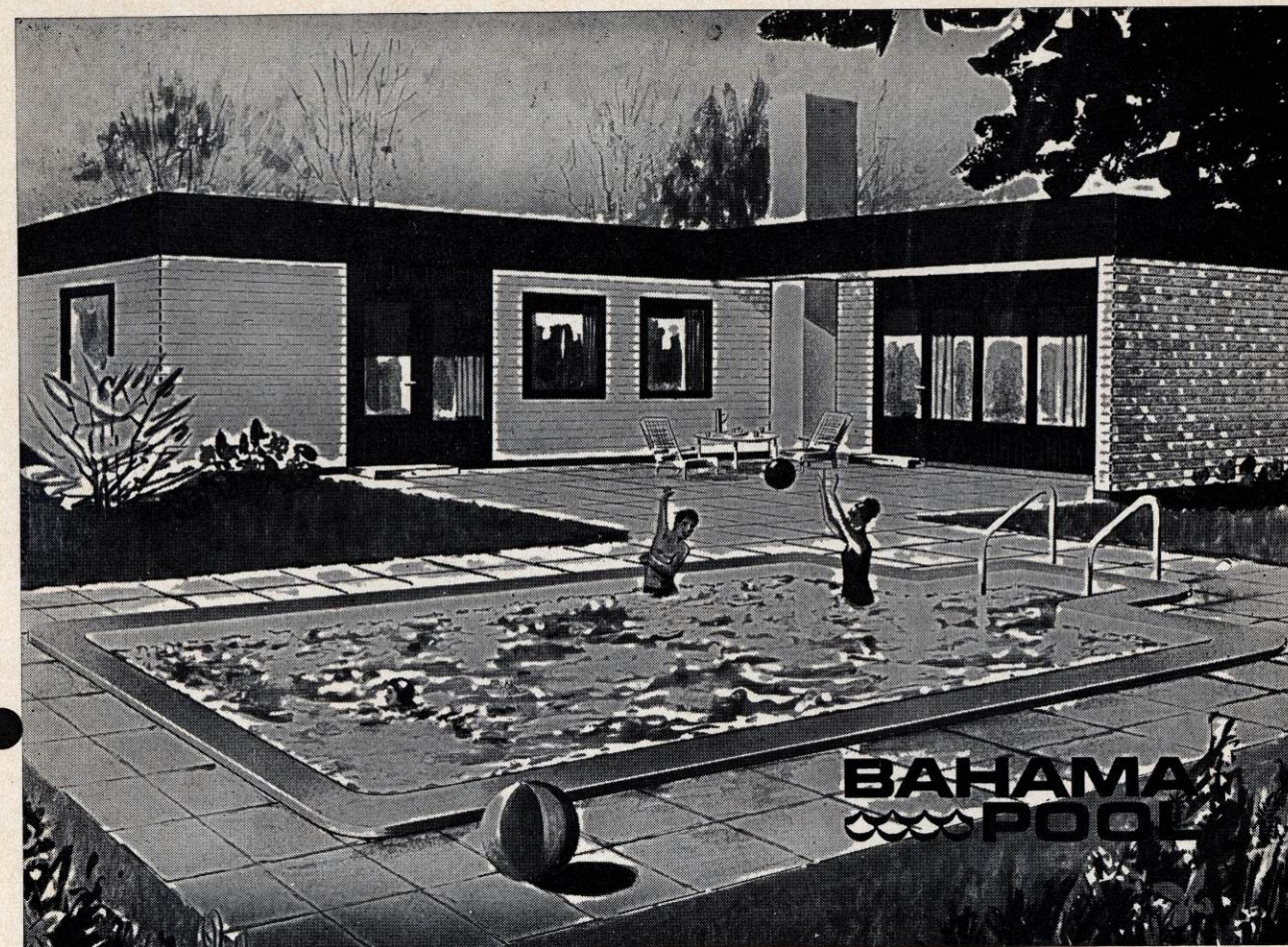
KRISTIANSAND

med sine gode
forbindelser fra
utlandet.

Vi tilbyr Dem
lagring, fortolling
og distribusjon.

KST Spedisjon A/S

Havnebygget,
Kristiansand.

Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast

(6–8 mm väggjocklek)

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

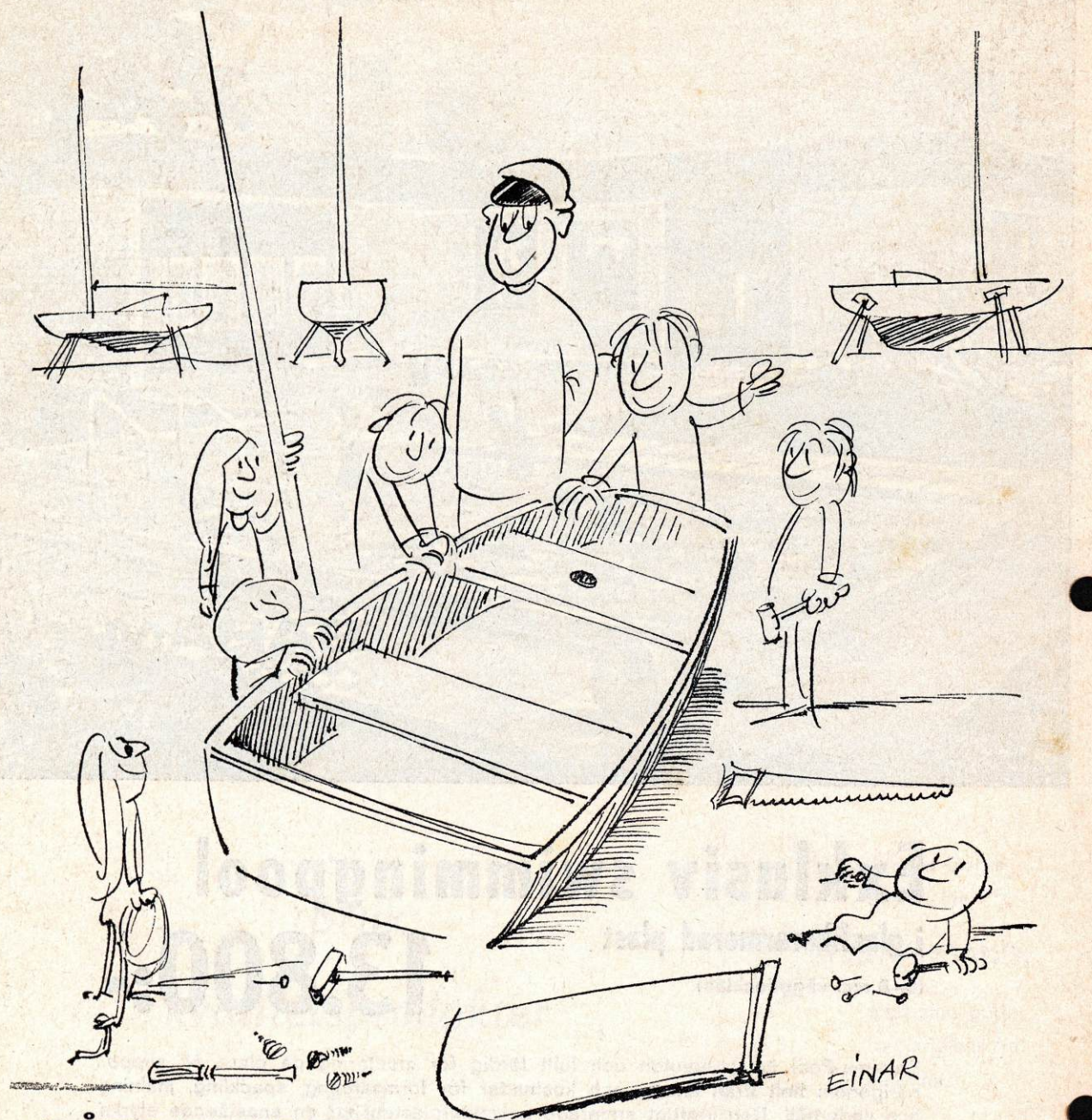
Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS